

Баш сөз:

Жалгыз жаратуучу – Аллахка мактоолор болсун! Акыркы пайгамбар Мухаммадка, анын үй-бүлөсүнө, сахаабаларына жана тээ кыяматка чейин ал көргөзгөн жол менен жүргөн бардык адамдарга Аллахтын саламы жана ырайымдуулугу болсун!

Андан соң:

Бурадарыбыз Абдур Рауф аль – Ханаавий калемине таандык бул пайдалуу китепчени окуп чыгып, анын эң туура багытта жазылганына ынандым. Анда автор намаздын зарылдыгы, аны өз убактысында окуу жана ушул сыяктуу маселелердин тегерегинде көп жакшы сөздөрдү

айткан жана намаз окубаган, ага этибарсыздык менен караган адамдарга бул өтө чөң күнөө экенин, кыяматта буга жооп берүү оор болорун эскерткен. Ушулардын бардыгын автор ажайып жосун, ширин тил менен жана пайдалуу кылып окуучуларга жеткире алган, инша Аллах!

Мен Аллах Тааладан, Өзүнүн сонун-көркөм ысымдарын жана эң жогорку сыпаттарын ортого коюу менен, ушул китепчени бардык элдерге пайдалуу кылышын суранамын. Бардыгы Өзүнүн колунда, Ал буга кудуреттүү!

Аллах Өзүнүн пендеси жана элчиси, биздин пайгамбарыбыз жана жолбашчыбыз Мухаммад ибн Абдуллахка, анын үй-бүлөсүнө жана ага жакшылык менен ээрчиген адамдарга Өз ырайымын төксүн!

=====

=====

Раббисинин ырайым-кечиримине
муктаж пендеси, Саудия
мамлекетинин баш муфтийси, фатва
жана илимий изилдөөлөр
идарасынын раиси

Абдул Азиз бин Абдуллах бин Баз.

=====

=====

Бисмиллахир Рахманир Рахийм

Азиз бурадарым, сага салам!

Мен бир мусулман бурадарымдан уккан жана мага өтө чоң таасир калтырган сөздөрдү, сага да таасир берсе ажеп эмес деген зор үмүт менен айтып жатамын.

Бурадарым! Азыркы биздин заманыбызда көп адамдар намазга кошкөңүл жана ага өтө оор жүк сыяктуу карашат. Эгер аларга намазды эскертчү болсоң, “мен азыр зарыл иштер менен бош эмесмин” же болбосо “азыр кийимим таза эмес эле, үйгө барганда тазасына алмаштырып окуп аламын” деген сыяктуу шылтоолорду айта баштайт. Чынында, ал адам жалган сүйлөп жатат. Колу бош болсо да, кийими таза болсо да окубайт болчу.

=====

=====

Кээ бирөөлөр буларга окшоп жалтактабай эле, өз кемчилдиктерин мойнуна алышат. Бирок, алар “Кудай Таалам ынсап берип калаар” деген сыяктуу сөздөр менен өздөрүн сооротуп келишет. Дагы бир тайпа адамдар бар. Алар Аллахка ашкере каяша айта турган уятсыздар!

Аллах Тааланын нээматтарына каапырчылык менен жооп кайтарып, намазды жана намаз окугандарды ашкере шылдыңдашат! Дагы булар өздөрүн мусулман эсептегенине эмне дейсиң?! Аларды даават кылсаң “угабыз бирок, аткарбайбыз” дешет. Бул сыяктуу адамдар жөнүндө Аллах Таала Куранда мындай деген:

(فما لهم عن التذكرة معرضين *
كأنهم حمر مستنفرة * فرت من
قسورة)

**“Аларга эмне болгон, тимеле,
арстандан качкан жапайы
эшектердей насаатан качышат?!”**

(Муддассир – 49, 51)

Эй, бурадар! Кел, азыр ошолордун
түшүнүктөрүн талкуулап, намаз
окубай жүргөнүнүн себептерин
изилдеп көрөлү.

Айтчы, мага:

1. Намаз деген сени көгөртө
койбой, далыңан эзип турган
налогбы?!

2. Же намазге сенин ошончолук
эле көп убактың короп кетеби?

3. Же болбосо намаз кээ бир
диктатор жолбашчылар тарабынан
инсанга мажбурий түрдө таңуулана
турган саясий мыйзамбы?

4. Же инсандын эркиндигин жана
мамилелерин чектеп койо турган
кишенби?

=====

=====

5. Же намаз ошончолук зарыл нерсеби?

6. Же болбосо, адаттагы жемей, ичмей, уктамай сыяктуу эле, аткарган адамга сооп жок, аткарбаганга күнөө жок болгон мубах нерсеби?

7. Же Аллах Таала биздин намазыбызга муктажбы?

8. Дегеле, адам баласы намаздан кандай пайда табат? Же тескерисинче, намаз окубаган адамдар кандай зыяндарга жолугат? Кандай...? Эмне үчүн...? Эмне себептен...? Мындай суроолордун түбү көрүнбөйт.

Ошентсе да, ушул сегиз суроого бирме-бир, анык жана күмөнгө жол бербей турган жоопторду алып келели. Ошондон кийин дагы эле көгүнө таянып, жуз буруп кеткендер заалымдардан болот!

=====

=====

Биринчи суроого жооп:

1-суроо: Намаз
сени эзип турган
налогбу?

Жок, эй бурадарым. Намаз сенин желкеңден эзип турган жана көзөмөлдөөчү күчтөр “төлө эле төлө” деп сени желкелеп туруучу налог эмес. Намаз – бул аманат. Аны аманатка берген Аллах Таала. Эгер сен бул аманатты бир күндө беш жолу өз ордуна койсоң, бул аманаткөйлүгүңдү, ыкласыңды, опалуулугуңду аманат берген Зат ашыкча сооп-сыйлыктар менен сыйлайт. Ооба. Намаз салык эмес! Намаз – бул Аллахтын кожоюндук укугун жана пенденин пенделик укугун аманаткөйлүк менен өз-өз ордуна коюу. Намаз – бул Кожоюн

=====

=====

тарабынан берилген эсепсиз нээмат-жакшылыктарга ырахмат айтып, шүгүрчүлүк билдирүү менен жана ошол Кожюнга баш ийүү менен напсинин тазалыгын далилдөө. Намаз – бул Кожюндун жакшылыктарын сезүү жана Ага болгон сүйүүнү ашкерелөө.

Эй, бурадарым! Тегерегиңе карабайсыңбы? Адамдардын бардыгы жүрөгүндө кандайдыр бир ыйыкты сактап, андан кудурет, жардам сурап, сыйынып жатышат. Алар өз ыйыктарын сага окшоп унутпаптыр.

Христиандар Ыйсага сыйынып, мойнунан крестти түшүрбөй, чиркөөгө каттаганын токтотпой, ибадаттарын улантып жатышат.

Яхудийлер Узайр пайгамбарды Аллахка тең көрүп, сыйынып, (Аллах сактасын!) ибадатканаларына шам

жагып, Тооратты тилават кылууларын токтотуша элек.

Отпарастар азыр деле отко сыйынышат, индустар азыр деле уйга, маймылдарга ибадат кылышат. Батинийя деп аталган жамаатар жадагалса, шайтанга сыйынуу менен өмүр өткөрүшүүдө. Кыскасы аалам элинин бардыгы ибадатта. Алардын бардыгы: христиандардан тартып, батинияларга чейин, Аллах Тааладан башкаларга сыйынып, ыйыктап, жалынып келишет. Алардын ибадаттары адашкан пикирлери сыяктуу көңдөй болгонуна карабай, сыйынган кудайлары алардын дубаларын укпай турган, пайда бере албай турган, зыяндан сактай албай турган, ооруса шыпаа бере албай турган, жалган кудайлар экенине карабай... кудайларын чанган жок. Дагы эле жүгүнүп, сыйынып жүрүшөт.

А, сен болсо бурадарым, менин ааламдардын толук кожоюну болгон, оорусам шыпаа бере турган, жалынсам уга турган, сурасам ырыскы бере турган чыныгы кудайым – Аллах Таалага намаз окуумду жактырбай турасың.

Угуп тур, бурадар, эгер бир инсан сенин оор жүгүңдү көтөрүшсө, адашсаң туура жол көргөзсө же машиненң жүрбөй, жардамга муктаж болуп турганыңда, машиненңди түртүшүп жиберсе, ага ырахмат айтасыңбы? Анын адамгерчилигин баалап, жакшылыгына жакшылык менен жооп берүүнү ниет кыласыңбы? Ооба дейсиңби? Бали! Мен деле сага окшогон, жакшылыкты баалаган, сыйлаган жана жакшылыкка жакшылык менен жооп кайтарууга аракет кылган адаммын. Болгону ошол. Эми, ойло-чу, мага

Аллах Тааладан көбүрөөк жакшылык кылган ким бар? Ал мага акыл-эс, сезим берди. Мени адал-пакиза ырыскы менен сыйлады. Ден-соолук, тынчтык-катыржамдык берди! Мени эң туура жолго – Ислам Динине хидаят кылды! Үй-бүлө, бала-чака менен бактылуу кылды! Жакшы өлкөдө, жакшы адамдардын арасында жашаттырды! Эми, ушул Аллахыма, теңдешсиз, шериксиз, ырайымдуу кудайыма ырахмат айтпасам, шукур кылып, баш ийбесем эмне деген адам боломун?! Сен деле жакшылыкка жакшылык, шукур менен жооп кылуу керектигин менден жакшыраак түшүнөсүң, бурадар. Эгер мен сенин көз алдыңда бир адамдын жакшылыгына түкүрүп койсом, менин мойнуман кармап ошол адамдын алдына таазим кылууга мажбурламаксың.

=====

=====

Мен эмне үчүн күн сайын беш ирет башымды саждага коюп, Аллах Таалага сыйынганымдын маанисин эми түшүнгөндүрсүң, бурадар. Адамдар өздөрү таштан жасап алган буттардын алдында баш ийип турушат. Өзүңдөле падышаларынын, чоңдорунун алдында топурак менен тең болуп жүгүнгөн адамдарды жакшы билесиң. Мен Аллах Тааланын алдында баш ийбөт бөкөнмин?! Ал падышалардын падышасы! Ааламдардын жаратуучусу! Асмандардын жана Жердин Раббиси! Ал кааласа пайда берет, кааласа зыян жеткирет. Ал кааласа сыйлык берет, кааласа жаза берет. Кааласа өлтүрөт, кааласа тирилтет. Ал ар бир чоң-кичине нерсенин эсебин алат!

Экинчи суроого жооп:

2-суроо: Намазга
көп убакыт короп
кетеби?

Намаз убакыт корото турган нерсе эмес. Намаз – бул Раббиге ибадат кылуу менен күнүмдүк ташпиштерден тыныгуу. Адам баласы “ишим, соодам, дүкөнүм” деп жүрүп чарчайт. Күнү менен бирөө базарга бирөө мекемеге, бирөө окуу жайга дагы бирөө дагы башка жумуш менен күйпөлөктөп жүрөт. Ал эми, намаз убактысы болгондо, жайнамаздын үстүнө келип бардык ташпиштерден, кайгылардан убактылуу арылат. Мээсине, денесине тунугуу, жаңылануу берет, өзүн басып алат, жүрөгүнө тынчтык уялайт, каалоолорун тизгиндейт жана бир

нече мүнөт сүйүктүү Раббиси менен жалгыз калып, Ага мунажат кылат, сыйынат жалбарат. (Намаз мезгилиндеги мунажат-жалбарууну башка убакыттагыларына теңеп болбойт. Анткени,) сүйгөнүң менен жалгыз калганда сүйүү туу чокусуна жетет.

Намаз окуучу ушул калыбында Раббисинен жардам, колдоо жана сабыр тилейт. Калк-калайыктан бирөө-жарымына зыян-залакасы тийген болсо кечирим сурайт, тооба кылат. Бул психологиялык абал, эгер окшотуш мүмкүн болсо, бир электрон шаймандын заряд алуусуна же болбосо кызып кеткен мотордун суутулушуна окшойт.

Пайгамбарыбыз саллаллоху алайхи ва саллам дагы турмуш-тиричилик, даават жана жихаддагы

чарчоолорун намаз окуу менен чыгарып, ошондой оор мезгилдерде

"يا بلال, ارحنا بالصلاة"

“Эй, Билал! Бизге намаз менен ырахат тартуула-чы”

деп, азирети Билалды азан айтууга буюрчу эле.

Инсан алсыз жаратылган. Күчкүбаты чектелген. Токтоосуз ишке жарабайт. Ошондуктан өзүнүн денесине жана акылына кез-кези менен дем, ырахат берип турууга муктаж. Инсан буга эң ылайык мүмкүнчүлүктү намаздан гана таба алат. Бирок, буга көп убакыт коротпойт. Бардык намаздарын шашылбай окуса, көбү менен жарым саат убактысы кетет. Эй, акылдуу бурадарым! Сен пайдасыз көчө сухбаттарына, оюн-зоокторго же той-

=====

=====

тамашаларга ондогон саатарды
ысырап кылып, намазга кеткен
жарым саатыңды көп деп
ойлойсуңбу?

Үчүнчү суроого жооп:

3- суроо: Намаз
таңууланган
саясий мыйзамбы?

Намаз кээ бир диктатор
башкаруучулардын инсанга
мажбурий түрдө таңуулай турган
саясий мыйзамы дагы эмес. Намаз –
бул, ар бир инсандын өзү
канаатанган динин өз жашоосунда
жолго коюусу. Ооба. Инсан бул динди
өз ыктыяры менен тандап алат.
Анткени, Аллах Таала Курани
Каримде:

”لا إكراه في الدين“

“Динде мажбурлоо жок”

деген. (Бакара – 256) Намаз саясий түзүлүш эмес. Саясий түзүлүшүң эмне? Туруксуз бир нерсе. Адамдарга, шарттарга карап кубула берет. Анын өңү падышанын өңүндөй, табияты падышанын табиятындай болот. Кыскасы, бийлик кимдин колунда болсо, саясатың ошонун обонун созот. Ошондой эле, намаз бүгүн жазылып, эртөң башка бирөөлөр тарабынан өзгөртүлө турган саясий мыйзам дагы эмес. Намаз – бул Ислам түркүктөрүнүн бир түркүгү. Ал гана эмес, күбөлүк келмесинен кийинки эле орундагы эң чоң түркүк.

Урматтуу, бурадар! Эгер сен бул динди эч кимдин мажбурлоосусуз, ыктыярың менен тандап алган болсоң жана өзүңө ушул Исламды

=====

=====

гана дин деп ыразы болсоң, анда бул диндин өкүмдөрүнө да көңүл бурууңа туура келет. Антпегенде, сен эң жеңил айтканда ишенимиңде жалганчы болуп каласың. Салыштыруу үчүн төмөнкү мисалды акыл таразаңа салып көр: маселен, кайсы бир мамлекеттин букарасы болуп эсептелүү үчүн ошол мамлекеттин мыйзам-талаптарын аткарууга туура келет. Эгер аткарбаса, мунун эки гана себеби болушу мүмкүн: же ал адам мамлекеттин мыйзам талаптарын тоотпогон киши же ал мамлекеттин букаралыгынан баш тарткан киши. (Эми, өзүңө баа бер бурадар, сен Аллах Тааланын талаптарын тоотпогондордун эсебиндесиңби же пенделиктен баш тарткан адамдардын эсебиндесиңби?)

...Мен кээ бир адамдарга таң каламын. Алар жер-асмандардын жаратуучусу болгон Аллах Тааладан бир милициядан корккончолук коркушпайт. Жол үстүндөгү светофорду байка-чы. Анын “токто” деген кызыл чырагы күйгөндө ондогон, жүздөгөн машинелер токтоп калышат. Эгер ал машинелердин айдоочулары өтө чоң даражалуу кишилер болсо да мыйзам-эрежеге моюн сунушат. Эмне үчүн ошол адамдардан көпчүлүгү Аллах Таала “токто” деп эскерткен күнөө иштерден өзүн токтотушпайт?! Бул алардын өтө акылдуулугунун белгисиби же акылы кемдигинин белгисиби? Буга өкүм кылүү өзүңдүн абийир-ынсабыңда.

Төртүнчү суроого жооп:

4- суроо: Намаз
эркиндикти
чектеп койобу?

Намаз инсандын эркиндигин же мамилелерин чектеп койо турган кишен дагы эмес. Адамзат коомунун эркиндиги токойдогу жапайы айбандардын эркиндигинен айырмаланышы зарыл экенине бардык инсаният бир добуштан макул болушкан. Ооба. Инсаниятка толук маанидеги ишеним, сөз жана иш эркиндиги керек. Бирок, бул эркиндик белгилүү бир мыйзам-эреженин чегинде болсун. Ошондо гана инсаният коомунун эркиндиги токойдогу жапайы айбандардын эркиндигинен айырмаланат. Эгерде ушул чектөөлөр болбосо, эч бир эл-

улут калыптанмак эмес, жадагалса, инсаният коому өз жашоосун уланта алмак эмес.

Кээ бир мамлекеттерде көчөдөгү дейди иттер сыяктуу эреже тааныбаган бейбаш жамаатар бар. Бирок, ошолор деле амалдагы бийликтин мыйзамдарына моюн сунуп жашашат. Алар-го, адамдар. Токойдогу айбандардын деле өздөрүнө таандык айбан-эрежелери бар. Сен эй, мусулман бурадарым, өзүңдүн жеке иштериңде эркинсиң: кааласаң жеп-ичесиң, кааласаң орозо кармайсың, каалаганда уктап, каалаган убактыңда ойгоносуң. Каалаган жериңде жашап, каалаган жериңе сапар кыласың. Каалаган нерсеңди алып, каалаганыңды сатасың. Бирок, бул эркиндиктериң Аллах Тааланын Шарият мыйзамдары менен чектеп коюлган.

Ошол шарият мыйзамынын ичинде, маселен, ишинди бир нече мүнөткө токтото туруп, жайнамаз үстүндө ибадат кылуу менен, электр кубатынан заряд толуктаган электрон шайман сыяктуу рухуңду жана денеңди илахий күч-кубатка толтуруп, андан кийин кайрадан турмуш тополоңуна шомкуп кетишиң дагы өз эркиңде.

Аллах Таала чектеген мыйзам-эрежелер сага бактылуу жашоонун бардык себептерин гарантиялайт. Башкача айтканда, бул дүйнөдө жана Акыретте бактылуу болушуңа себеп болот. Бул эрежелерди өз ыктыярың менен кабыл алуу дагы өз эркиңде, бурадар. Дагы эгер сөн кааласаң, асмандагы Аллах Тааланын чексиз кудуретине таянып, жер бетиндеги заалымдардын арзыбаган күч-кубатына моюн сунбай жана аларды

тоотпой койо аласың. Ошентип, эй менин мусулман бурадарым, сен бул жарыкта толук эркин адамсың. Каалаган ишиңди жасайсың, каалаган сөзүңдү сүйлөйсүң, эмнени жазгың келсе жазасың, каалаган нерсең менен соода кыласың... бир гана шарты: Аллах Таала белгилеген чекти жана мыйзам-эрежени сактоо менен. Анткени, сен ошол чектен өтөөрүң менен башка бирөөнүн укугун бузган болосуң. Ислам болсо бул нерсени арам кылган.

Бешинчи суроого жооп:

5- суроо: Намаз
каалоого жараша
(мубах) нерсеби?

Намаз, адаттагы жемей, ичмей,
уктамай сыяктуу, аткарган адамга

сооп жок, аткарбаганга күнөө жок болгон, ар кимдин каалоосундагы мубах нерсе эмес. Жок. Намаз андай нерсе эмес! Намаз өтө орчундуу, өтө зарыл, өтө анык жана өтө белгилүү нерсе. Анын өзгөчө эрежелери, түзүлгөн жадыбалы бар. Сен маселен, өзүңдүн тамактануу эрежеңди каалаганыңдай өзгөртө аласың. Бирок, намаз эрежелерин өзгөртүүгө, кошумча же алымча кылууга, эртелетүүгө же кечендетүүгө укугуң жок. Буга сен кийлигише албайсың. Мунун мааниси “сен кулагың менен тамактана албайсың” деген менен барабар. Эгер сен кулагың менен тамактана алсаң, анда намазга да кийлигише аласың. Эч качан кулагың менен тамактана албайсыңбы, анда демек, эч качан

намаздын ирекеттери менен убакыттарына да кийлигише албайсың! Дагы эгер окшотуу мүмкүн болсо, намаз – бул сенин ишиң же соодаң сыяктуу. Эгер сен ишиңе толук барсаң айлыгыңды да толук аласың. Ошондой эле, эгер соодаңды үзгүлтүккө учуратпай жүргүзсөң, намяныца да акча көбүрөөк түшөт. Ал эми, ишиңди же соодаңды үзгүлтүккө учуратсаң айлык маянаны да аз аласың, пайданы да аз табасың.

Биз жогоруда “намаз каалаганда аткарып, каалаганда аткарбай коюла турган мубах нерсе эмес” деген элек. Кээ бир учурда адам баласы ошол мубах нерселерди да өзү каалагандай жасай албай калат. Маселен, радио кабарларын угуу мубах нерсе. Бирок.., сен түн жарымда туруп

алып, бийик добушта радио уктурууларын уга аласыңбы? Ошенттиң дейли. Анан эмне болот? Ооба. Кошуналарың дубалыңды каккылап, эшигиңди тепкилеп, жети атаңдан бери ашата сөгөт. А, сен радиондун үнүн өчүргүчө шашасың. Ыя, эмне болду? Радио кабарларын каалаган убакытта угуу мубах эмес беле? И-и, көрсө мубах нерселердин да чеги болот экен. А, сен эмне үчүн өз эркиндигиңди чектедиң? Мунун себеби, сен аттап кете албай турган жеке жана коомдук эрежелер бар. Бирөөнүн укугу деген нерсе бар. Шоруң каткыр адамзат! Бири-биринин адамдык укугун сактайт дагы, бардык ааламдардын жаратуучусу Аллах Тааланын Раббилик укугуна, кожоюндук укугуна көз

жумуп койот. Өзүнүн бузук радиосун каалаганда уга албайт дагы, Аллах парыз кылган намазды “кааласам окуймун, каалабасам окубаймын” деп кербезденет!

Алтынчы суроого жооп:

6- суроо: Намаз окуунун зарылдыгы кандай?

Ооба. Намаз суу менен абадай зарыл нерсе. Ар бир адам баласы тамак менен суусундукка кандай муктаж болсо, намазга да ошондой муктаж. Мунун себеби, эгер тамак жана суусундук менен биздин денебиз азыктанса, намаз менен биздин рухубуз азыктанат.

Намаз – бул ыйман менен ыймансыздыктын арасын

ажыратып турган кызыл сызык.
Анткени, пайгамбарыбыз бир
хадисинде мындай деген:

"بين الكفر و الإيمان ترك الصلاة"
**“Капырчылык менен ыймандын
арасында бейнамаздык турат”**

Мына бул, ислам өкүмдөрүн
аткарбай, көрбөздөнүп жүргөн
мусулмандардын исламга кандай
тиешеси бар? Сен эй, бурадар,
ата-энеси ак кылып, кечип
жиберген баланын үй-бүлөгө
кандай тиешеси бар деп
ойлойсуң? Ооба. Тек-назил
тарабынан гана тиешеси болот.
Бирок, руху башка, карманган
жолу башка. Андайлардан эч бир
жакшылык күтүлбөйт. Анткени, өз
жанына жакшылыкты ыраа
көрбөгөндөр башкаларга эч качан

жакшылык кылбайт! Андай саны бар сапаты жокторго ислам муктаж эмес! Биз – мусулмандар деңиздин көбүгү сыяктуу болуп калууну каалабайбыз. Санагы миллиард-миллиард болгону менен жакшыларын санасаң он бармак жумулбаган эл болуудан не пайда?! Тийгенде душмандын өпкө-жүрөгүн оодара чыккан бир даана ок тарсылдагандан башкага жарабаган миллион даана көңдөй патрондон жакшы эмеспи?! Миң даана казык чатырды көтөрүүгө жарайбы, эгер ортосунда бакубат бир түркүк болбосо?! Исламдын түркүгү - бул намаз!

Ошентип, намаз инсанга өтө зарыл муктаждык. Себеби, ал инсандын адеп-ахлагын тазартат, табиятын оңдойт жана бузукулуктардан кайтарат. Намаз

менен адам баласы бир күндө беш ирет Раббисинин алдында эсеп берет. Демек, бир аздан кийин Раббисине эсеп берүүнү ойлогон адам албетте, жамандыктардан тыйылат. Анын үстүнө Раббисинин алдында туруп намаз окуу үчүн инсандын денеси, жүрөгү жана рухий дүйнөсү таза болушу кажет.

Намаз – бул тараза. Инсан бул тараза менен эки намазынын аралыгындагы иштерин салмактап көрөт. Багымдаттан Пешимге чейин эмне иш жасады? Жакшыбы, жаманбы? Кимге кандай пайда келтирди? Кимдин жүрөгүн оорутту? Кимдин жүрөгүнө кубаныч сала алды?... Эгер жакшы иш жасаган болсо намаз ага “ушул багытыңан тайба!” деп дем берет. Эгер башкача болсо, “эй, токто, көзүңдү ач!” деп эскертет.

Намаз окуган киши сопунун “Аллаху акбар” деген добушун укканда сезимдери ойгонуп, өзүнүн абалына назар салат, Аллах Тааланын улуулугун эскерет. Дүйнөнүн кам-кайгыларынан үзүлүп, сопу чакырган тарапка – мечитке жөнөйт.

Эй, бурадарым ишенип кой: намаз окуган адамдан жакшылыкты үмүт кылса болот. Эгер сен ал адамда кандайдыр кемчилдик көрсөң да, анын оңолушуна ишенип кой. Себеби, анын намазы күндөрдүн биринде аны түз жолго салат. Себеби, ал ар бир намазында Кураан окуйт. Балким ал азыр окуган Куранынын маанилерине түшүнбөй же түшүнсө да терең ойлонбой окуп жаткан чыгар. Күндөрдүн бир күнүндө ал ойгонот. Куран

маанилерин түшүнөт. Ана ошондо
Куран аяттары анын жүрөк
кылдарын черте баштайт. Аллах
Тааланын:

(إن الصلوة تنهى عن الفحشاء
و المنكر)

**“Чынында намаз бузукулук жана
жаман иштерден кайтарат”**

деген аятынын мааниси ушул.

Жетинчи суроого жооп:

7- суроо: Аллах
Таала биздин
намазыбызга
муктажбы?

Жок, бурадарым! Аллах Таала
биздин намазыбызга муктаж эмес.
Тескерисинче биз Ага намаз окууга
муктажбыз. Ал бардык калк-
калайыктан беймуктаж. Бардык

макулуктар Ага муктаж. Аллах таала айткан:

(يا أيها الناس أنتم الفقراء
إلى الله و الله هو الغني الحميد* إن
يشأ يذهبكم و يأت بخلق جديد* و
ما هو على الله بعزیز*)

“Эй, инсандар! Силер Аллахка муктажсыңар. Аллах болсо, (бардык ааламдардан) Беймуктаж жана мактоого арзыган. Эгер ал кааласа силерди (бул жашоодон) кетирип, (ордуңарга) жаңы элдерди келтире алат. Бул Аллахка оор эмес!” (Фатир: 15-17)

Аллах таала инсанды жаратканда ал жылаңач, жылаңайлак болчу. Алсыз, пикирсиз болчу. Кызыл курма менен кызарган чоктун айырмасын билбейт болчу. Эч нерсе колунан

көлбеген бир бечара болчу. Анан Аллах Таала ал үчүн энесинин көкүрөгүнөн азык чыгарып берди. Алсыз бир алдейге алдуу-күчтүү чоңдорду кызматкер кылып койду. Анан ырыскы, күч-кубат, ден-соолук, акыл-эс жана мал-дүйнө берип, ага асман-жердеги нерселерди моюн сундурду. Кыскасы ар тарабынан Өзүнүн нээматтары менен ороп таштады. Мына ушундай Зат, асмандар жана жердеги бардык мүлктүн жалгыз кожоюну болгон Зат биздин намазыбызга муктаж болот деп ойлойсуңбу? Жок, андай эмес! Биздин намазыбыз Аллахка болгон сүйүүбүздүн, кулчулугубуздун шарданасы, эьлан - жарыясы! Анын пазилет-нээматтарына жооп иретиндеги шукур кылуубуздун, ыразычылык билдирүүбүздүн белгиси!

=====

=====

Ал эми, мына бул намазга кошкөңүл карап, бейнамаз жүргөндөргө да Аллах Таала нээмат-пазилеттеринен берген эле. Кээ бирөөлөрүнө көбүрөөк берген эле. Бирок, алар эч нерсеге ээ болбой, жылаңач бир бечара абалда туулгандарын унутту. Өлчү күндөрүн да эскерип коюшпайт. Бирок, өлүм сааты сөзсүз келет жана алар бардык жыйнагандарын мураскорлорго таштап кете беришет. Жыйналган байлыктан мураскорлор гана пайдаланышат, бирок эсебин алар берет. Кантип эсеп беришет? Алар дүйнө жашоосунда Аллах таалага каяша айтып, ага ибадат кылуудан караманча баш тартып, текеберленишти эле-го! Эмки, тагдырлары кантээр экен?! Аллах Таала айтты:

(إن الدين يستكبرون عن عبادتي سيدخلون جهنم داخرين)

“Мага ибадат кылуудан текеберленген адамдар тез арада кор болгон абалда тозокко киришет!” (Гаафыр: 60)

Эй, бейнамаз бурадар! Эгер сага Исламдын кереги жок болсо эмнеге өзүңдү мусулман эсептеп жүрөсүң? Эгер сен “жок, менин диним – ислам” деп ага канааттансаң, эмне үчүн намаз окубай жүрөсүң? Же сен жөнүңдө адамдар “бул Аллахтан корккон, динчил адам” деп сүйлөшүнөн коркосуңбу? Же болбосо, адамдардын “э, бул Аллах Таалага да каяша айткан пасык” деп тилге алуулары сени сүйүнтөбү? Сен Аллах Тааланын буйругуна моюн сунбайсың дагы, чоңдоруң бир нерсе буюрса, өлүп-талып аткарасың!

=====

=====

Сен эмне, сен чоңдорду Аллах
Тааладан да бийик баалайсыңбы?
Ойгон, бурадарым, Аллах Таала
бардыгынан бийик жана түбөлүк!

Эй, Аллахка моюн сунууну калабаган
бирок, жер “кудайларын” Аллах
Тааладан бийик койгон бурадар!
Ушул жерде мен сага бир үлгүлүү
риваят айтып берейин

...Расулуплах (*ага Аллахтын саламы
болсун*) Макка Мукаррама шаарында
адамдарды жердеги таш кудайларга,
адам-кудайларга сыйынуудан
кайтарып, жеке-жалгыз Аллах
Тааланын Өзүнө гана ибадат кылууга
чакырып турган көз эле.

...Күндөрдүн биринде, Курейш
мушриктери өздөрүнүн бийик
даражалуу аксакалдарынан бири
Хусейин деген кишини
пайгамбарыбызга жиберип «ага

айткын биздин кудайларыбызга тил тийгизүүсүн токтотсун» дешти.

Ошондо экөөнүн арасында мындайча сүйлөшүү болуп өттү:

Хусейин: “Эй, Мухаммад! Эмне үчүн сен биздин кудайларга шек келтирип жатасың?”

Расулуллах (*ага Аллахтын саламы болсун*): Эй, Хусейин! Сиз өзүңүз канча кудайга сыйынасыз?

Хусейин: Жердеги жети кудайга жана асмандагы бир Аллахка.

Расулуллах: Эгер сизге бир зыян жетсе, кимге дуба кыласыз?

Хусейин: Асмандагы кудайга да.

Расулуллах: А, эгерде мал-мүлкүңүз зыянга жолукса-чы?

Хусейин: Анда деле, асмандагы Аллахка дуба кыламын.

Расулуллах: Ырас, сиздин дубаңызга асмандагы Аллахтын жалгыз Өзү жооп берсе, эмне үчүн

Ага башка кудайларды шерик кыласыз? Эй, Хусейин, эсиңиздин барында Исламга кириңиз. Ошондо гана Акыреттик азаптан кутула аласыз”

Мен да сага – эй бейнамаз бурадар – Аллах Тааланын акыреттик азабына жолукпашың үчүн ибадатка чакырамын! Намаз оку, чыныгы мусулман бол! Ошондо гана азаптан кутула аласың! Сен сыяктуу акылман үчүн башыңа оор иш түшкөндө гана “кудайлап” башка убакыттарда Аны унутуп жүрүш уят!

Сегизинчи суроого жооп:

8- суроо:
Намаздан
кандай пайда
бар?

Намазда бардык жакшылыктар чогулган. Эң оболу күнөөлөрдүн кечирилишин айтсак болоор.

Эй менин бейнамаз бурадарым! Сен Аллах күнөөлөрүңдү кечиришин каалайсыңбы? Анда, намаз оку. Анткени, пайгамбарыбыз саллаллоху алайхи ва саллам айтты:

“Эй, уккула! Аллах ал себептүү күнөөлөрдү өчүрө турган жана даражаларды көтөрө турган нерселерди айтайынбы?”
“Ооба, эй Аллахтын элчиси!” дешти сахаабалар. Анда расулуллах саллаллоху алайхи ва саллам

**айтты: “ (суукта же ооруганда)
машакат болушуна карабай толук
даарат алуу, мечиттерге көп
каттоо, намаздан кийин дагы
намазга ынтызар болуу. Мына
ушунуңар (менен) бекем (болгула!)”**

Намаздын пайдаларын санаганга
тил, жазганга калем алсыз! Анткени,
намаз – бул илахий буйрук. Аллах
Таала Өзүнө намаз окуу менен
ибадат кылууга буюрат:

(قل لِعِبَادِي الَّذِينَ ءَامَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ)

**“(Эй, Мухаммад) Менин
пенделериме айт, намаздарын
толук окушсун” (Ибрахим: 31)**

Себеби, пенде намазын нече
керек толук окуса, ошончолук
жакшылыктарга жетишет. Аллах
Таала бардык жакшылыкты намазга

=====

=====

камтып, муну бир гана сүйлөм менен төмөндөгүчө билдирген:

(إن الصلوة تنهى عن الفحشاء و المنكر)
“Чынында, намаз (инсанды) бузукулук жана жаман иштерден кайтарат” (Анкабуут:45)

...Эгер сен намаз менен бузукулуктардан арылууга жетишсең анда диниң, дилиң тазарат, дене мүчөлөрүң аманда болуп, ишиң оңолот. Коомдун тазарышынын жалгыз жолу да – ушул.

Намаз сага машакаттуу күндөрдө күч-кубат жана оор, чиелешкен маселелериңе чечим болуп бере алат. Аллах Таала айткан:

(و استعينوا بالصبر و الصلوة)
“Сабыр жана намаз менен кубаттангыла!” (Бакара:45)

Намаз – бул сенин пикириңе ырахат, дөңөңе кубат. Намаз – бул мусулмандардын биримдигинин, теңдигинин негизги фактору. Намаз менен сен тартипти үйрөнөсүң. Ааламдардын кожоюну менен алака-байланышта болгон соң, өзүңдүн улуулугуңду, жер бетиндеги бардык макулуктардан урматтуулугуңду сезесиң. Ушул сезим менен сен Аллахтан башкалардын алдында кор болбойсуң жана баш ийбөйсиң. Намаз менен сенин жүрөгүң дүйнөлүк ылаззаттарга ачкөздүктөн арылат, руханиятың душмандык, кекчилдик, айлакерлик сыяктуу пөйилдерден арууланат. Намаз менен сен тилиңди, көзүңдү жана кулагыңды арамдан сактоону үйрөнөсүң. Ал эми, намазга тиешелүү даараттын, киям, рукуу жана саждалардын дөнсоолукка пайдасы жөнүндө да көп

сөздөрдү айтууга болот.

Эй, мусулман биртууганым! Сага насаатым – намаз оку! Бардык намаздарды калтырбай, өз убакыттарында оку! Аллахка ант ичип айтамын: Аллах Тааланын алдындагы эсеп маалында эч ким сага пайда бере албайт, күнөөлөрүңдү көтөрбөйт жана сен жөнүндөгү Аллахтын өкүмүнө арачы түшө албайт! Эгер Аллах сага каарын төгө турган болсо, аны сенден эч ким жана эч нерсе кайтара албайт! Не мал-дүйнөң, не бала-чакаң. Билип ал: сенин мансабың, жаштыгың эртең эле өтүп кетет. Эртең эле өлүм периштеси келет, жан алганы. Сен анын кандай келгенин билбей каласың. Ошондо азыркы кошкөңүлдүгүңө бушайман болосуң. “кана эле дагы бир аз мөөнөт берилсе” деп зарданасың. Бирок,

=====

=====

анда көч болуп калат! Эч кимге мөөнөт берилбейт! Ойлон досум, ойлон. Бушайман чөккөндөр тарыхта көп болгон. Ошолордон сабак ал жана көч болуп кала электе даярдыгыңды көр!

Билип ал, кыяматтагы эсеп берилчү күндө адампендеден эң оболу анын намазы жөнүндө суралат. Эгер намазы жакшы болсо, андан кийин гана орозосу, ажысы, зекети жана башка ибадаттары суралат. Ошол күндө анын намазы жаман болгону себептүү кайтарылчу болсо... о, анда... башка жакшылыктарынан суралбайт, эгер зекети, орозосу жана ажысы жакшы болсо да!

Билип ал, кимде-ким Аллах буюрган парыз намаздарды “окубай эле койдум!” деп, атайлап таштап койчу болсо, аны Аллах Таала менен

пайгамбары өз кепилдиктеринен ажыратып койот.

Дагы сага насаатым, намазды кээде окуп, кээде таштап коюучу кошкөңүл мусулмандардан болбо. Намаз окусаң калыс Аллах үчүн оку. Аллахты эсине албай, адамдарга көрүнүү үчүн гана намаз окуган эки жүздүү мунафыктардан да болбо! Кээ бир мусулман болуп көрүнгөндөр *“кеп намаз окуу да эмес, жүрөктө. Эгер жүрөгүң таза болуп, бирөөнү алдабай, акын жебей, жүрөгүн оорутпай жүрсөң – ошол жетиштүү”* дешет. Тим эле өздөрү эч кимдин көңүлүн оорутпагансып. Керек болсо, алар күнөө иштерди жасоо менен Аллах Таалага ызаа жеткиришкен, буйруктарына каяша иш кылуу Анын элчисине ызаа жеткиришкен, ыйык динди маскара кылуу жана алардын жолунан башка

жол тандоо менен бардык мусулмандардын көңүлүнө ызаа жеткиришкен. Аллах Таала айтат:

إن الذين يؤذون الله ورسوله لعنهم الله في الدنيا والآخرة
و أعدّ لهم عذاباً مهيناً * والذين يؤذون المؤمنين و
المؤمنات بغير ما اكتسبوا فقد احتملوا بهتاناً وإثماً مبيناً *

**“Аллахка жана пайгамбарына ызаа жеткиргендерге Аллах дүйнөдө да, акыретте да наалат айтты жана аларга кордоочу азапты даярдап койду! Ал эми, ыймандуу эркектер менен аялдарга, алар жасабаган иш себептүү ызаа жеткиргендер болсо, анык дооматты жана күнөөнү желкелерине алышты!
(Ахзааб: 57,58)**

Эй, бурадар! Эгер сөн тегерегиңде кээ бир жаман иштерден тыйылбаган намаз окуучуларды көрсөң, билгин,

алар да инсан. Напси менен шайтанына алданышы мүмкүн. Алардын күнөөлөрүнүн намазга эч кандай тиешеси жок. Сен аларды текшерүүчү да эмессиң, алар үчүн жооп берүүчү да эмессиң. Бирок, ишенип кой, жогоруда айтканыбыздай, күндөрдүн биринде окуган намаздары аларды туура жолго кайтарат. А, сен алардан жакшыраак болууга тырыш. Алар үчүн үлгү жана насаатчы бол.

...Эй, дос! Эгер акылдуу болсоң намаз оку. Аллахка ант ичип айтамын эч бир акылдуу адам намазды таштабайт.

...Эгер сен өз пикириңде эркин адам болсоң – намаз оку. Чаламусулман, сайпана адамдарга сокур сыяктуу ээрчип кете бербей. “Бардык эл окубай эле жүрөт-го” деген сыяктуу сөздөргө алданып калба.

...Намаз оку, эгер сен жакшылыкка жакшылык менен жооп кайтарчу жоомарттардан болсоң..,

...Намаз оку, эгер сен “мен – мусулман” деген сөзүңдө чынчыл болсоң..,

Ката иштерде көгүнө таянып, чындыкты укпай коюучулардан болбо. Эгер Шайтан ката жолуңду өзүңө кооз көргөзсө, алданып калба.

Эгер сен:

Ата-энеңди сыйласаң намаз оку. Ошондо гана Аллах арнаган бата-дубаларыңды аларга жеткирет.

Перзенттериңди сүйсөң намаз оку. Анткени, өзүң үлгү болуп исламга тарбиялабасаң, кыяматта тозокко отун болуп калышат.

Аялыңа опалуу болсоң, ага тынчтык-саламаттык кааласаң намаз оку. Эгер аялың намаз окуп, сен бейнамаз болсоң кандай болот?

Такыба, пакиза аялыңдын алдында сен арак, тамеки жыттанып, буркурап турсаң жарашабы? Эгер сен намаз окуп, дуба кылуу менен ата-энеңе опа кылбасаң, намаз үйрөтүү менен балдарыңа опа кылбасаң, аялың сенин опалуулугуңа ишенеби?

Ошондой эле – урматтуу бурадар – эгер сен мекениңди сүйсөң да намаз оку. Анткени, динине жакшылык кылбагандар мекенине да жакшылык кылалбайт. Аллах Таала дагы нээматтарын чанып, күнөөгө баткандардын мекенин сактабайт. Кайсы исламжуртту душмандар басып алган болсо, мунун себеби ал жерде күнөө көбөйгөнү, намаздын азайганы жана бузукулуктун жайылганы.

Намаз оку, бурадар! Эсеп оор, эсеп алуучу кудуреттүү. Акыретте каапырлардын катарында болуп

калуудан Аллахтан коргоо тиле!
Каапырлардын катарында болбош
үчүн да намаз оку, бурадарым!
Анткени, пайгамбарыбыз саллаллоху
алайхи ва саллам мындай деген:

العهد بيننا و بينهم الصلاة فمن تركها فقد كفر

“Биз менен алардын (каапырлардын)
арасындагы келишим – бул намаз. Ким
аны таштап жиберсе каапыр болот!”

Ошондуктан, бурадарым намаз оку!
Өзүнөн башка илах жок болгон
Аллахтын ысымы менен ант ичип
айтамын: мөн сага насаат
айтуучумун. Аллах Таала
бардыгыбызды айтылган насаатты
угуучулардан жана туура сөзгө
муюучулардан кылсын! Аллах Таала
улук пайгамбарыбыз Мухаммадка,
анын үй-бүлөсүнө жана
сахаабаларына ырайымын төксүн.
Ааламдардын Раббиси Аллахка
чексиз мактоолор болсун!

